

VÄXTBASERAT SVERIGE

Nyhetsbrev april 2023

Den höga inflationen och Riksbankens senaste höjning av styrräntan fortsätter att pressa hushållen. Men det finns ljusningar. Globalt kommer nu tecken på att inflationen på livsmedel kan vara på väg att mattas av, bl.a. till följd av [sjunkande råvarupriser](#). I Sverige har de stora livsmedelsbutikerna annonserat att de har, eller kommer att, sänka priserna på vissa livsmedel, men det har dock inte fått något större genomslag ännu. Enligt siffror från Matpriskollen har priserna på livsmedel endast [sjunkit med 0,1 procent](#), mellan mars och april. Livsmedelsföretagens chefsekonom Carl Eckerdal menar att märkbart sjunkande livsmedelspriser kan dröja till hösten. Flera banker bedömer att prisökningarna på livsmedel kommer att avta och att vi kan komma att se mindre prisökningar och eventuellt sänkta priser framöver. Denna bild delas även av Ica och Coop. Det har även spekulerats kring om det kan komma att bli [priskrig mellan matjättarna](#).

Fler konsumenter väljer bort hållbarhetsmärkt mat

Axfood har tidigare presenterat förslaget att slopa eller sänka matmomsen på hållbarhetsmärkta varor för att driva produktionen och konsumtionen i en mer hållbar riktning. [En ny undersökning](#) visar att detta är något som svenska konsumenter nu ställer sig positiva till. Konsumenter har tidigare valt bort hållbarhetsmärkt mat på grund av högre pris och i samband med den rådande inflationen köper färre konsumenter hållbarhetsmärkt mat. "Vi vill se en förändring av matsystemet där det lönar sig att både producera och konsumera mer hållbart. Sänkt eller slopad moms på hållbarhetsmärkta varor är det effektivaste sättet för att få till en snabb och märkbar förändring" säger Axfoods hållbarhetschef Åsa Domeij. Inom EU har användandet av differentierad moms presenterats, med målet att stimulera och främja en mer hållbar konsumtion. Detta är något som Åsa Domeij vill att den svenska politiken bejakar och utreder hur en sådan lösning kan komma på plats.

LRF och Livsmedelsverket i livlig debatt om NNR

Under april har det pågått en öppen debatt i Aftonbladet gällande de nya förslagen till nordiska näringsrekommendationer. LRF publicerade först [en artikel](#) där de proklamerar att NNR är "det kanske största folkhälsoexperimentet i modern tid" eftersom animaliska livsmedel framställs som ohälsosamma och miljöovänliga medan vegetariska livsmedel framställs som motsatsen. Detta har sedan föranlett vassa svar från både [NNR-kommittén](#) och [Livsmedelsverket](#).

Aktuellt i politiken

Inflationen och de höga livsmedelspriserna har även fått genomslag i regeringens "vårbudget" som presenterades i april. Vårpropositionen (VÅP) fokuserar på att dämpa inflationen och är relativt defensiv. Vad gäller livsmedel så berörs det dels i förhållande till den höga inflationen, Rysslands invasion av Ukraina och de ökade bränslepriserna. Regeringen ger bl.a. Konkurrensverket och Konjunkturinstitutet i uppdrag att analysera konkurrenssituationen inom dagligvaruhandeln och andra branscher med stora prisökningar, samt analysera hur priserna har ökat i förhållande till kostnaderna. Regeringen presenterade också en fortsatt skattenedsättning på diesel för jord- och skogsbruk till EU:s miniminivå 2024 och 25 för att stötta jordbruket som just nu har det tufft med stora prisökningar och minskad efterfrågan. VÅPen innehöll också förslaget att helt avskaffa, eller kraftigt sänka, skatten på plastbärkassar. Vad gäller klimatfrågor skjuter regeringen dem framåt och hänvisar till den kommande klimatpolitiska handlingsplanen, som ska presenteras i höst.

Arbetet med handlingsplanen är påbörjat och just nu genomförs ett antal dialogmöten och rundabordsamtal med olika branscher, t ex med transportsektorn. Regeringen kommer också att genomföra ett klimatmöte den 16 juni för att samla in synpunkter från näringsliv, akademi, civilsamhälle och fackföreningar till arbetet med handlingsplanen.

Den 28 april hölls en särskild debatt i riksdagen men anledning av rapporten från FN:s klimatpanel IPCC. Debatten innehöll inga konkreta nyheter och regeringspartierna ville inte ställa sig bakom det "samhällskontrakt" gällande klimatmål som Miljöpartiets Per Bolund presenterade under debatten. I samband med debatten publicerades en debattartikel undertecknad av bland andra WWF, Volvo Group, Skanska, SSAB och H&M som betonar att radikala utsläppsminskningar i nutid är den enda möjligheter för att klara Parisavtalets mål och skapa goda livsvillkor för kommande generationer. Skribenterna lyfter att det är företagen som driver klimatomställningen framåt medan politiken släpar efter. Skribenterna vill se en konkret klimathandlingsplan och betonar att det är sista chansen för regeringen att visa att klimatomställningen tas på allvar.

Regeringen inhämtar just nu synpunkter från aktörer i livsmedelskedjan och andra intressenter i processen med att uppdatera livsmedelsstrategin. Synpunkter kan lämnas till Landsbygdsdepartementet till och med den 30 juni.

Kommande seminarier och event

Seminarium kring processade livsmedel

Kunskapsportalen Nutritionsfakta bjuder in till seminarium om processade livsmedel den 25 maj kl 13-16 vid Örebro universitet, detta i samband med att den vetenskapliga rapporten "processade livsmedel" lanseras. Seminariet kommer att handla om varför livsmedel processas och hur det påverkar livsmedlens näringsinnehåll. Även styrkor och svagheter med klassificeringssystem som finns och vilka samband som finns mellan klassificeringssystem och hälsoeffekter kommer att lyftas.

Jordbruksverket om livsmedelsstrategin – Hur går det för livsmedelskedjan?

Den 5 maj arrangerar Jordbruksverket ett lunchseminarium kring resultaten i sin årliga rapport Uppföljning och utvärdering av livsmedelsstrategin och ett samtal om hur livsmedelsstrategins mål skulle kunna bidra till en förbättrad försörjningsförmåga.

Exportevent med Try Swedish i Bryssel den 14 juni

Den 14 juni bjuder Try Swedish in till event kopplat till det svenska EU ordförandeskapet. På agendan står svenskproducerad mat och dryck, ekologiskt livsmedel, växtbaserad livsmedelsproduktion i Sverige samt cirkulär livsmedelsproduktion.

Kommande seminarier och event

- Common Organisation of Market Regulation (CMO-förordningen), lagförslag gällande EU Marketing Standards förväntades publiceras i slutet av april 2023.
- EU Framework for Sustainable Food Systems. Kommissionens förslag till ramförordning väntas presenteras i september 2023.
- EU-kommissionen förväntas publicera lagstiftningsförslag om översynen av Informationsförordningen (FIC) och näringsprofiler efter sommaren 2023.
- EU-kommissionen förväntas presentera lagförslag om EU:s hållbara jordbrukssystem, skolmjölksstöd och offentlig upphandling under Q4 2023.
- Förslaget till direktiv om Green Claims Directive) kommer nu att läggas fram för förhandling mellan Europaparlamentet och rådet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Som vi skrev om i förra nyhetsbrevet är förslaget till uppdaterade nordiska näringsrekommendationer ute på remiss till och med den 25 maj. Om någon av medlemsföretagen har inspel till Växtbaserat Sveriges remissvar är det bara att kontakta kansliet.

Missa inte Växtbaserat Sveriges branschrapport 2023

I början av maj lanseras Växtbaserat Sveriges nya branschrapport 'Växtkraft'. Håll utkik!

Nya medlemmar till Växtbaserat Sverige

Vi i branschorganisationen är alltid öppna för nya medlemmar och välkomnar alla som skulle vara intresserade av att vara en del av Växtbaserat Sverige att ta kontakt med kansliet, kansliet@vaxtbaseratsverige.se.

